

Stadion Heracles

Reikwijdte en detailniveau m.e.r.

projectnr. 231732

29 juni 2010

Opdrachtgever

Stichting Heracles Almelo
Sluiskade Noordzijde 178a57
7603 XN Almelo

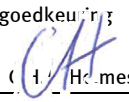
datum vrijgave

29-06-2010

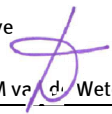
Beschrijving versie 1.0

Definitief

goedkeuring

C. J. H. Mes

vrijgave

H.A.M. van der Wetering

	Inhoud	Blz.
1	Aanleiding en doelstelling van het project	2
2	Beschrijving van de ontwikkeling	5
3	Procedure	8
4	Plan en studiegebied	10
5	Effectbeschrijving	13
6	Onderdelen van het MER	16
7	Bronnen	17

1 Aanleiding en doelstelling van het project

Inleiding

Het huidige stadion van Heracles Almelo is het Polman Stadion. Sinds 10 september 1999 speelt Heracles hier zijn wedstrijden. De huidige capaciteit van dit stadion is 8.500 plaatsen. Deze capaciteit is bereikt door in 2005 een uitbreiding van 1.600 plaatsen te realiseren.

De ambities van Heracles kunnen niet goed meer in het huidige stadion gerealiseerd worden. Een forse toename van het aantal zitplaatsen is op de huidige locatie niet mogelijk. Daarnaast is ook uitbreiding van de faciliteiten en voorzieningen bij het stadion wenselijk. Om deze wensen vorm te geven is een groeimodel voor gebiedsontwikkeling van het nieuwe stadion opgezet.

Figuur 1.1 Het huidige Polman Stadion

Aanleiding

Heracles Almelo oefent een grote aantrekkingskracht uit op inwoners van Almelo en mensen uit de regio. De wedstrijden van Heracles zijn iedere wedstrijd uitverkocht, er zijn (ook in deze tijd van economische recessie) wachtlijsten voor seizoenkaarten, business seats en skyboxen. De huidige capaciteit van het stadion voldoet niet meer aan de mogelijkheden die de markt biedt.

Het is de doelstelling van bestuur en directie van Heracles om Heracles te doen uitgroeien tot een stabiele Eredivisionist, terwijl Heracles in de afgelopen seizoenen nog heeft moeten strijden voor het behoud van een plaats in de Eredivisie. Om deze ambitie te verwezenlijken is een hogere begroting nodig; deze leidt tot meer budget voor het voetbal.

Op verzoek van Heracles Almelo heeft Hypercube Business Innovation onderzocht of een stadion met een capaciteit van 14 tot 15 duizend toeschouwers realistisch is. Hypercube Business Innovation (2008) is van mening dat een uitbreiding met 7.000 plaatsen een realistisch scenario is.

Heracles Almelo neemt haar maatschappelijke functie serieus en wil op sociaal-maatschappelijk gebied nog meer gaan betekenen voor de inwoners van de gemeente Almelo en haar directe omgeving.

Een nieuw stadion draagt bij aan de mogelijkheid om eredivisie te blijven spelen en daarmee aan de maatschappelijke functie van Heracles. Omdat een Eredivisieclub meer aantrekkingskracht, kan gesteld worden dat indien Heracles Almelo niet langer Eredivisievoetbal zou spelen, de sociaal maatschappelijke en economische functie, met alle voordelen daarvan voor de Gemeente Almelo, afneemt.

Een verbouwing van het huidige stadion die voldoet aan de eisen van Heracles Almelo is dermate duurder dan de bouw van een nieuw stadion, dat een verbouwing uiteindelijk niet zal leiden tot meer voetbaltechnisch budget. Bijkomende factor is dat bij een verbouwing van het huidige stadion, Heracles Almelo tijdelijk elders haar wedstrijden zal moeten spelen. Verbouwing is hiermee geen realistische mogelijkheid.

Met behulp van de gemeente Almelo is onderzoek gedaan naar mogelijke locaties voor een nieuw stadion voor Heracles Almelo. De uitkomsten geven duidelijk aan dat nieuwbouw naast de huidige locatie, op de velden van de amateurvoetbalvereniging Oranje Nassau, het meest voor de hand ligt.

Ruimtelijke procedure en m.e.r.-plicht

De ontwikkeling van een nieuw stadion op de beoogde locatie is in het vigerende bestemmingsplan niet mogelijk. Hiertoe dient een bestemmingsplanwijziging doorlopen te worden.

Een nieuw stadion met een capaciteit van 15.000 zitplaatsen is in ieder geval m.e.r.-beoordelingsplichtig, omdat sprake is van een recreatieve voorziening waar in totaal meer dan 250.000 mensen jaarlijks op af komen¹. Door een vrijwillige m.e.r.-procedure wordt het milieueffect van de ontwikkeling in beeld gebracht en wordt voorkomen dat uit een m.e.r.-beoordeling zou blijken dat alsnog een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden. De vrijwillige m.e.r.-procedure is gelijk aan de procedure indien sprake zou zijn van een m.e.r.-plicht. Omdat sprake is van een m.e.r. bij een concreet besluit; een (niet-kaderstellend) bestemmingsplan, is sprake van een project-m.e.r.

Met de keuze voor een m.e.r. wordt invulling gegeven aan een zorgvuldige planvorming en transparantie voor de omgeving.

Verklarende woordenlijst

MER:	Milieueffectrapport
M.e.r:	Milieueffectrapportage (procedure)
Plangebied:	De locatie van de ontwikkeling
Studiegebied:	De omgeving van het plangebied waar milieueffecten kunnen optreden
Cie-m.e.r.	Commissie voor de milieueffectrapportage (Onafhankelijk adviseur)

Dit document beschrijft de ontwikkeling van het stadion, de te doorlopen m.e.r-procedure en de wijze waarop de initiatiefnemer (Stichting Heracles Almelo) de milieueffecten in het MER inzichtelijk maakt.

1. Hierbij wordt er vanuit gegaan dat Heracles 17 eredivisiewedstrijden en enkele bekerwedstrijden voor een uitverkocht huis speelt (oefenwedstrijden en Europese wedstrijden zien dan nog niet meegenomen)

2 Beschrijving van de ontwikkeling

Het groeimodel voor het nieuwe stadion gaat uit van een startinvulling van een stadion met een capaciteit van 15.000 zitplaatsen, inclusief bijbehorende faciliteiten voor de club. Daarnaast worden ook een business club, supportershome en diverse commerciële en maatschappelijke voorzieningen in het stadion gevestigd. Uiteraard dient het stadion ook voorzien te worden van voldoende parkeerruimte. Het nieuwe stadion wordt zo ontworpen dat ook in de verdere toekomst uitbreidingen, zowel qua zitplaatsen als qua bijbehorende voorzieningen op deze locatie gerealiseerd kunnen worden.

Voor de kwaliteit van de stadionontwikkeling en de sportvoorzieningen gelden eisen vanuit : KNVB, UEFA, FIFA, NOC NSF, ministeries VWS en VROM, FBO, CIV, IFAB en ISA. Deze eisen zijn meegegeven aan de architect voor het nieuwe stadion.

Voor de locatie van het huidige stadion is destijds een locatiestudie uitgevoerd, waarin een vijftal locaties zijn beoordeeld. De locatie aan de Weezebeeksingel is daaruit het best naar voor gekomen, o.a. vanwege de goede bereikbaarheid vanuit Almelo én de omgeving en het beperkte aantal woningen in de omgeving. Uit een nieuwe locatiestudie komt de huidige locatie wederom duidelijk onderscheidend als beste naar voren, onder ander op basis van bereikbaarheid, veiligheid, geluid en mogelijkheden voor medegebruik. Er is geen aanleiding om het nieuwe stadion niet op deze locatie te ontwikkelen, direct ten oosten van huidige stadion.

Het nieuwe stadion biedt uiteindelijk plaats aan maximaal 20.000 zitplaatsen. De ontwikkeling vindt echter plaats via een groeimodel, waarbij de capaciteit van het stadion gekoppeld wordt aan de vraag. In eerste instantie wordt een minimaal of ideaal stadion ontwikkeld (zie onder). Wel moet het bestemmingsplan de maximale capaciteit mogelijk maken. In het MER wordt zodoende het milieueffect van de maximale situatie in beeld gebracht.

Op de locatie van het nieuwe stadion liggen voetbalvelden. Om de functie van deze velden voor Almelo te borgen vindt ten noorden van het plangebied van het nieuwe stadion eenerschikking van diverse sportvoorzieningen plaats. Deze herschikking vindt plaats binnen de mogelijkheden die het vigerende bestemmingsplan biedt.

Tabel 2.1 Groeimodel clubfaciliteiten Heracles Almelo

	minimaal	ideaal	maximaal	eenheid
stadioncapaciteit	10.000	15.000	20.000	zitplaatsen
clubfaciliteiten	2.000	2.000	2.500	m ² *
business club	2.000	2.000	2.500	m ² *
supportershome	500	500	1.000	m ² *
skyboxen (ca. 50 m ² /stuk)	10	20	40	aantal

* bruto vloeroppervlak

Een ontwerp voor de stadionontwikkeling wordt nog opgesteld. Enkele - op tabel 2.1 aanvullende - uitgangspunten hierbij betreffen:

Gebouw

- een transparant gebouw met goed zicht op het veld vanuit de entree, de receptie, de ontvangsthal, de businessruimten en de skyboxen;
- representativiteit;
- toekomstvastheid;

Veld

- maximale veld afmeting;

Commercieel en maatschappelijk gebruik

- maximale flexibiliteit ten behoeve van diverse commerciële en maatschappelijke gebruikers (zie ook tabel 2.2 en 2.3);

Bezoekersplaatsen

- zitplaatsen zo dicht mogelijk bij het veld (circa 6 meter vanaf de zij- en achterlijn van het veld) en ook zitplaatsen in de hoeken van het stadion;
- een stavak van maximaal 1.000 stapplaatsen als toevoeging op het genoemde aantal zitplaatsen;
- het uitvak is in de noordoost-hoek en opdeelbaar;

Parkeren en ontsluiting

- grootschalige geïntegreerde parkeersvoorzieningen (zie ook tabel 2.4);
- ontsluiting via de Stadionlaan;

Techniek en energie

- de verlichting deels in masten en deels in het stadion;
- energieprestatienorm van minimaal 10% scherper dan de wettelijke eis (Energie label A++).

Het bestaande stadion wordt gesloopt en maakt ruimte voor de commerciële ruimten en bedrijven.

Medegebruik van het stadionterrein

Het stadionterrein biedt goede mogelijkheden voor commerciële en maatschappelijke voorzieningen. Hiermee wordt ook het maatschappelijk en commercieel draagvlak voor ontwikkeling van een nieuw stadion vergroot. Het stadion en deze voorzieningen zijn meestal niet gelijktijdig in gebruik, waardoor gezamenlijk gebruik gemaakt kan worden van faciliteiten als parkeervoorzieningen.

Tabel 2.2 Mogelijkheden commercieel en maatschappelijk gebruik

maatschappelijk	commercie
kinderopvang naschoolse opvang voorschoolse opvang kleuterspeelzaal bibliotheek wijkwerk dagbesteding(ouderen) dagbesteding(mensen met een beperking) speelgoed uitleen	restaurant(s) kleding (sport) casino speelgoed fietsen discotheek evenementen broodjeszaak fitness fysiotherapie apotheek kantoren supermarkt hotel ROC / opleidingen dokterspraktijk kliniek(oog) bedrijven verzamel centrum

Tabel 2.3 Bruto vloeroppervlak

	minimaal	ideaal	maximaal
commercie	20.000	25.000	30.000
maatschappelijk	5.000	5.000	5.000

Parkeren en ontsluiting

De parkeervoorziening op het terrein dient zowel het stadion als de bedrijvigheid. Het aantal parkeerplaatsen is opgenomen in de onderstaande tabel. In tegenstelling tot het de huidige situatie (voornamelijk parkeren in de omgeving) is het uitgangspunt dat alle bezoekers van het stadion op het terrein kunnen parkeren; waarschijnlijk in een parkeervoorziening onder het stadionterrein. De ontsluiting van het stadion verloopt, net zoals in de huidige situatie, via de Stadionlaan.

Tabel 2.4 Aantal parkeerplaatsen op het terrein

	minimaal	ideaal	maximaal
parkeerplaatsen	1.000	1.500	2.000

Varianten van de ontwikkeling

De locatie van de stadionontwikkeling, de maximale capaciteit van de ontwikkeling en de wijze van ontsluiting zijn bekend. Er zijn geen locatie-alternatieven voor de ontwikkeling. Het is denkbaar dat tijdens het opstellen van het ontwerp inrichtingsvarianten ontstaan, echter deze zullen vallen binnen de omvang van de ontwikkeling zoals die hierboven is geschetst. Indien varianten voor het milieueffect onderscheidend zijn, worden deze meegenomen in het MER.

Nadere beschrijving van de activiteit

In het MER wordt nader ingegaan op:

- de voorgenomen activiteit (terreindeeling, ontsluiting, parkeren, bebouwing, ...);
- bezoekersramingen van het stadion en de omliggende commerciële en maatschappelijke ruimten;
- aard en omvang van de commerciële activiteiten.

3 Procedure

Aanvang van de m.e.r

De m.e.r.-procedure bestaat uit een aantal stappen. De mededeling (1) van de initiatiefnemer van de ruimtelijke ontwikkeling (in dit geval de Stichting Heracles Almelo) is de officiële start van de m.e.r.-procedure. Na de mededeling verzorgt het bevoegd gezag (de gemeente Almelo) de openbare kennisgeving (2), de raadpleging (3) en adviseert zij over de Reikwijdte en het detailniveau (4) van het MER.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De initiatiefnemer voor de ontwikkeling is de Stichting Heracles Almelo. Het bevoegd gezag is de gemeenteraad van de gemeente Almelo.

Notitie reikwijdte en detailniveau

In aanvulling op de nieuwe m.e.r.-wetgeving wordt de initiatiefnemer door VROM aangeraden om voor het opstellen van het MER een notitie op te stellen waarin de reikwijdte en het detailniveau van het milieueffectrapport beschreven worden. In deze notitie reikwijdte en detailniveau is beschreven wat de uitgangspunten zijn voor het MER, wat in het MER wordt onderzocht en op welke manier dit geschied.

Een notitie Reikwijdte en Detailniveau dient beknopt in te gaan op de volgende aspecten:

- De voorgenomen ontwikkeling: waar komt het nieuwe stadion, wat zijn de (globale) specificaties en waarom is een nieuw stadion noodzakelijk;
- Welke alternatieven en varianten zijn er;
- Welke onderzoeken moeten uitgevoerd worden en met welk detailniveau moet dit gebeuren: niet alle onderzoeken hoeven tot in detail uitgevoerd te worden in een MER, in deze notitie wordt verkend welke van belang zijn.

Deze notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt ter inzage gelegd en eventuele zienswijzen, de raadpleging en adviezen van het bevoegd gezag worden meegenomen in het op te stellen MER.

Tabel 3.1 M.e.r.-procedure (nieuwe procedure per 1 juli 2010)

	<i>Onderdeel</i>	<i>Wie?</i>
1	Mededeling aan het bevoegd gezag	Initiatiefnemer
2	Openbare kennisgeving	Bevoegd gezag
3	Raadpleging (en indien gewenst advies Cie-m.e.r.)	in ieder geval wettelijk adviseurs
4	Advies over reikwijdte en detailniveau	Bevoegd gezag
5	Opstellen MER	Initiatiefnemer
6	Ter inzage legging MER en ontwerpbestemmingsplan	Bevoegd gezag
7	Zienswijzen MER en ontwerpbestemmingsplan	Belanghebbenden
8	Toetsingsadvies MER	Commissie voor de m.e.r.
9	Ruimtelijk besluit (Bestemmingsplan)	Bevoegd gezag

* de nummering correspondeert met de nummering in deze paragraaf.

Raadpleging (3)

Bij de raadpleging kan gebruik gemaakt worden van deze notitie. De wijze van raadpleging wordt door het bevoegd gezag vastgesteld. Het is verplicht om de betrokken overheidsorganen en wettelijk adviseurs te raadplegen. De wijze hiervan is echter niet vastgelegd.

Zienswijzen dienen te worden gericht aan de gemeente Almelo. De gemeente neemt de zienswijzen mee in het advies over reikwijdte en detailniveau.

Richtlijnadvies en Commissie voor de m.e.r. (3)

Het bevoegd gezag kan bij het opstellen van een advies voor de richtlijnen gebruik maken van deze notitie. Het bevoegd gezag kan besluiten om de commissie m.e.r. een richtlijnadvies te vragen.

Advies Reikwijdte en Detailniveau (4)

Aan de hand van de mededeling van de initiatiefnemer, de raadpleging en eventueel een advies van de Commissie voor de m.e.r. geeft het bevoegd gezag richtlijnen voor de Reikwijdte en het detailniveau voor het m.e.r. af.

Opstellen van het MER (5)

De initiatiefnemer stelt vervolgens aan de hand van deze notitie en het advies over reikwijdte en detailniveau van het bevoegd gezag het MER op.

Tervisielegging MER en bestemmingsplan (6,7)

Het opgestelde MER dient als onderbouwing bij het ontwerpbestemmingsplan. In het bestemmingsplan dient een paragraaf over het MER te worden opgenomen, waarin de belangrijkste conclusies zijn verwoord én beschreven is hoe in de (verdere) plan- en besluitvorming hiermee rekening wordt gehouden.

Het MER wordt ter inzage gelegd. Dit gebeurt in gezamenlijk met het aan het MER gekoppelde besluit: het ontwerpbestemmingsplan. Eenieder heeft in de inspraakperiode de gelegenheid mondeling of schriftelijk in te spreken op het MER. Inspraakreacties kunnen betrokken worden in de vervolgbesluitvorming.

Toetsing door de Commissie m.e.r. (8)

De commissie voor de m.e.r. toetst als laatste stap in de procedure het MER en brengt een toetsingsadvies uit.

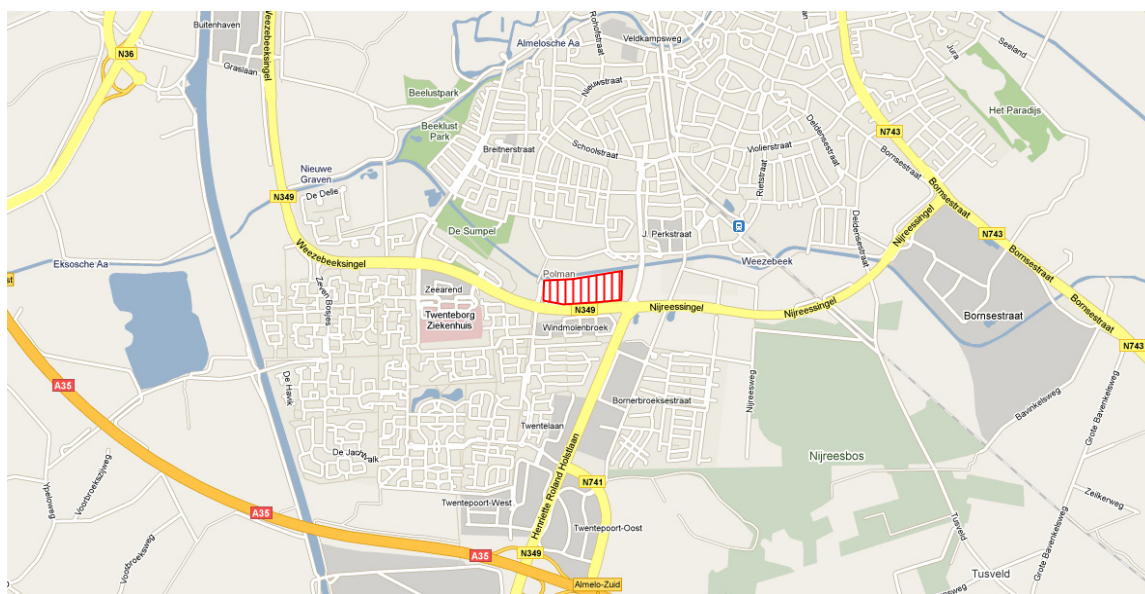
Vaststelling bestemmingsplan (9)

Vervolgens wordt ook het vergunningstraject doorlopen en stelt de gemeente Almelo het bestemmingsplan vast.

4 Plan en studiegebied

De locatie waar de ontwikkeling van het nieuwe stadion plaatsvindt, heet het plangebied. Dit gebied is globaal weergegeven in figuur 4.1.

Het gebied waarvoor het milieuonderzoek uitgevoerd wordt heet het studiegebied. De omvang van dit gebied kan per milieuaspect verschillen. Effecten op de bodem zijn bijvoorbeeld alleen op de locatie van de stadionontwikkeling te verwachten, terwijl in de omgeving effect op verkeersstromen mogelijk is.

Figuur 4.1 Indicatieve ligging van het plangebied in Almelo (bron ondergrond: <https://maps.google.nl>)

Beschrijving van het plan- en studiegebied

Het plangebied ligt in het zuiden van de stad Almelo. In de omgeving van het plangebied liggen voornamelijk bedrijven, sportvoorzieningen en een woonboulevard. Ten noordoosten en zuidwesten van het plangebied zijn woonwijken. De ontsluiting vindt direct plaats via de N349 op de N35. Daarnaast zal verkeer van en naar Almelo gebruik maken van een aantal lokale wegen. Op basis van een verkeersstudie wordt bepaald welke wegen (en omgeving) onderdeel zijn van het studiegebied.

Figuur 4.2 De directe omgeving van het plangebied (het plangebied is indicatief weergegeven) (bron ondergrond: <https://maps.google.nl>)

De stadionontwikkeling vindt plaats op de voetbalvelden ten oosten van het huidige stadion van Heracles (figuur 4.2). Ten noorden van het stadionterrein liggen diverse oefenvelden (deze blijven ongewijzigd). Ten westen ligt een woonboulevard. Ten zuiden van de N349 liggen enkele bedrijven en sportvoorzieningen. Woongebieden liggen op enige afstand ten zuidwesten en noordoosten van het stadionterrein.

Figuur 4.3 De locatie voor het nieuwe stadion, direct ten oosten van het huidige stadion

Autonome ontwikkelingen

Autonoom wordt tussen het stadion en de woonboulevard - ten westen van de Stadionlaan - een sportcentrum gerealiseerd. Dit centrum is reeds in aanbouw. Ten oosten van het plangebied komt een nieuwe kantoorvoorziening. Hiervoor wordt momenteel een procedure doorlopen.

De flats aan de Jan Vermeerstraat (ten noordoosten van het plangebied) zijn reeds gesloopt. Duidelijkheid over een herbestemming van dit terrein is er niet.

In het MER wordt een meer uitgebreide beschrijving van de huidige en autonome situatie opgenomen, waarin ook de huidige en autonome milieusituatie betrokken wordt.

5 Effectbeschrijving

Bij de effectbeschrijving in het MER zijn de onderstaande uitgangspunten van belang:

- de locatie ligt vast;
- de locatie is goed bereikbaar;
- uitgegaan wordt van de maximale stadionontwikkeling.

Vanwege het bovenstaande wordt in het MER één te onderzoeken alternatief, mogelijk met enkele inrichtingsvarianten, onderzocht.

De focus van het MER ligt op het inzichtelijk maken van de effecten op verkeer en hiermee samenhangend de effecten op de geluid- en luchtsituatie.

Conform de wettelijke voorschriften worden de effecten van de stadionontwikkeling vergeleken met de autonome situatie (zonder stadionontwikkeling) in 2020 en met vigerende milieu wet- en regelgeving.

Hieronder is beschreven op welke wijze de diverse milieuaspecten in het MER aan de orde komen:

- verkeer en vervoer;
- geluid;
- luchtkwaliteit;
- licht;
- fysieke en sociale veiligheid;
- bodem en water;
- archeologie en cultuurhistorie;
- ecologie;
- energie en duurzaamheid;
- tijdelijke hinder.

Verkeer en vervoer

Ten behoeve van de effectbepaling 'verkeer en vervoer' wordt een raming van de bezoekersaantallen, verdeeld over de vervoersmodaliteiten gemaakt. Hierin wordt naast de verkeersaantrekkende werking van het stadion nadrukkelijk ook de bedrijvigheid op het stadionterrein meegenomen.

Voor het gemotoriseerd verkeer wordt een modelberekening uitgevoerd. Ook de autonome ontwikkelingen, waaronder een kantoorpand (Asito) en een sportcomplex (ISPC), worden in deze verkeersberekeningen meegenomen.

Voor wedstrijden wordt in het MER ingegaan op het maximale effect op piekmomenten, in relatie tot de dagelijkse verkeersstromen. Het overige gebruik - o.a. commerciële ruimten - is van belang voor de dagelijkse verkeersstromen.

Daarnaast wordt onderzocht wat de impact op de parkeerfaciliteiten zal zijn. Eventueel benodigde maatregelen om overlast door verkeerspieken en parkeren te beperken worden in het MER benoemd.

De verkeersberekeningen dienen als input voor onder ander geluid- en luchtonderzoek.

Geluid

Stadiongeluid

De initiatiefnemer gaat er vanuit dat het nieuwe stadion als geluidgesloten kuip ontwikkeld wordt, waardoor horizontale geluiduitstraling ten opzichte van de bestaande situatie verminderd. De geluidbelasting op de omgeving, als gevolg van een voetbalevenement in het stadion, wordt in het MER in beeld gebracht.

Verkeergeluid

Naast het stadiongeluid wordt in het MER door middel van berekeningen inzichtelijk gemaakt welke effecten de toename van verkeer heeft op de geluidbelasting op geluidsgevoelige objecten.

Luchtkwaliteit

De verandering van verkeer heeft effect op de luchtkwaliteit. Deze mogelijke verslechtering van de luchtkwaliteit wordt met het rekenprogramma CAR II in beeld gebracht. Voor fijn stof en stikstof wordt getoetst aan de wettelijk vastgestelde grenswaarden.

Licht

De initiatiefnemer streeft ernaar om een aanmerkelijk deel van de verlichting in het stadion - en niet in lichtmasten- te plaatsen, waardoor de lichtuitstraling ten opzichte van de bestaande situatie vermindert. In het MER wordt kwalitatief onderzocht wat de hinder voor omwonenden zal zijn en wat hiervan de frequentie is. Een uitgebreid onderzoek naar lichthinder maakt onderdeel uit van de vergunningprocedure. De effecten worden derhalve in het MER kwalitatief beschreven.

Fysieke en sociale veiligheid

In overleg met de brandweer en andere partijen binnen de gemeente wordt besproken hoe de sociale en fysieke veiligheid verandert als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen. In ieder geval wordt fysieke en sociale veiligheid beschreven.

In het MER worden maatregelen om eventuele sociale en fysieke onveiligheid te beperken benoemd.

Bodem en water

Voor bodemkwaliteit wordt een historisch onderzoek uitgevoerd. Daarnaast wordt ook de lokale waterhuishouding beschouwd. Hier worden geen modelberekeningen uitgevoerd. Aandacht wordt besteed aan de omgang met waterbergingsnormen (afvoer van hemelwater).

Archeologie en cultuurhistorie

In het MER worden eventueel aanwezige en verwachte archeologische waarden en cultuurhistorische waarden, waarop de stadionontwikkeling effect kan hebben, beschreven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de waardenkaart van de gemeente. In het geval waarden aanwezig zijn wordt ingegaan op de omgang met deze waarden.

Ecologie

In de nabijheid van het plangebied is geen EHS of Natura2000 gebied aanwezig. Er wordt een toets uitgevoerd om te beoordelen of er beschermde natuurwaarden (beschermde soorten) aanwezig zijn en hoe hier mee om te gaan.

Energie en duurzaamheid

In het MER worden, indien mogelijk, varianten met betrekking tot omgang met energie en duurzaamheid beschreven, voor zover van belang voor de afweging bij het opstellen van het bestemmingsplan. Een nadere uitwerking is onderdeel van de vergunningverlening (o.a. milieuvergunning).

Tijdelijke hinder

In het MER wordt kwalitatief ingegaan op de hinder in de aanlegperiode. Omdat de ontsluiting van het terrein reeds goed geregeld is en het terrein voornamelijk begrensd wordt door bedrijven en sportvoorzieningen is de verwachting dat deze hinder beperkt is.

6 Onderdelen van het MER

Het MER bevat, zoals hiervoor beschreven:

- Aanleiding en doelstelling van de stadionontwikkeling;
- Omschrijving van de ontwikkeling;
- Omschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkelingen;
- Omschrijving van de milieueffecten in relatie tot de autonome ontwikkeling, beleid en wetgeving.

Aanvullend op het bovenstaande wordt in het MER ingegaan op het onderstaande.

Aanvullende maatregelen

Bij het opstellen van het m.e.r. wordt aandacht besteed aan maatregelen die het milieueffect kunnen beperken (Een Meest Milieuvriendelijk Alternatief - MMA - is na 1 juli 2010 geen verplicht onderdeel meer van het MER).

Leemten in kennis

In het MER wordt, indien relevant, een opsomming gegeven van de leemten in kennis die er ten behoeve van de besluitvorming zijn.

Evaluatieprogramma

In het MER wordt een voorstel tot een evaluatieprogramma gedaan.

7 Bronnen

- Commissie voor de m.e.r. (2004) Nieuw stadion Den Haag; advies voor de richtlijnen voor het milieueffectrapport, rapport 1440-65
- Gemeente Almelo, Locatieonderzoek stadion
- Hypercube Business Innovation (2008) Onderzoeksrapport Heracles
- Stichting Heracles Almelo & Gemeente Almelo, Afweging locaties voetbalstadion
- Stichting Heracles Almelo (2009) Bidboek Stadion Heracles Almelo
- Stichting Heracles Almelo (2010) Programma van eisen Stadioncomplex Heracles Almelo